

Na osnovu člana 35 stav 1.1. Zakona Br.03/L-209 o Centralnoj banci Republike Kosova (Službeni glasnik Republike Kosova, br. 77/16 avgust 2010) i članovi 3.3, 9, 11, 13, 19 i 24 Uredbe UNMIK-a br. 2001/25 o Licenciranju, nadzoru i regulisanju kompanija osiguranja i posrednika osiguranja, Odbor Centralne banke Republike Kosova, na sastanku održanom 29 avgusta 2014, odobrio:

Pravilnik o Licenciranju Posrednika Osiguranja

I. Opšte

Član 1 Svrha i delokrug

1. Ovaj pravilnik definiše uslove i kriterijume za licenciranje posrednika osiguranja.
2. Ovaj Pravilnik se primenjuje na sve kandidate koje traže dozvolu od CBK da se uključe u aktivnosti posredovanja u osiguranju.

Član 2 Definicije

1. Svi izrazi koji se koriste u ovom Pravilniku imaju isto značenje sa termima definisanim u članu 1 Uredbe UNMIK-a Br. 2001/25 o licenciranju, nadzoru i regulisanju osiguravajućih kompanija i posrednicima osiguranja (u daljem tekstu: Uredba br.2001/25) ili/i sa sledećim definicijama za potrebe ove Uredbe:
2. :
  - a) **“Posrednik osiguranja”** znači agent ili broker osiguranja koji deluju kao fizičko ili pravno lica;
  - b) **“Agent osiguranja”** je fizičko lice koji postupa u ime jedne osiguravajuće kompanije u zastupljenosti usluga i produkata te kompanije. Agenti osiguranja u okviru ovog pravilnika mogu biti : spoljni i unutrašnji agenti.
  - c)
    - i. Spoljni agent se smatra fizičko lice licencirano od strane CBK i kontaktiran od jedne osiguravajuće kompanije na osnovu ugovora za posredovanje ali koji nije u redovnom radnom odnosu sa kompanijom, a plaća se procentom ili fiksnom platom, ili pod oba načina od osiguravajuće kompanije koju predstavlja.

- ii. Unutrašnji agent se smatra fizičko lice licencirano od strane CBK-a zaposlen u osiguravajuću kompaniju na osnovu redovnog ugovora o radu koji se plaća redovnom platom;
- d) **“Kompanija Agenata”** – znači pravno lice organizovan kao akcionarno društvo sa ograničenom odgovornošću stvoren u cilju nastavljanja aktivnosti posredovanja u osiguranju i koji deluje u ime i za račun kompanija za osiguranje;
- e) **“Brokeri osiguranja”** – znači fizičko lice koji vrši posredovanje u ime osiguranika;
- f) **“Brokerska kompanija”** – znači pravno lice organizovan kao akcionarsko društvo ili kao društvo sa ograničenom odgovornošću stvorena u cilju sprovođenja aktivnosti posredovanja u osiguranju i za račun osiguranika;
- g) **“Procenitelj šteta”** znači lice licencirano od strane CBK u skladu sa Pravilo 5 A o licenciranju regulatora /nadzornika šteta osiguranja od 28 marta 2002.

Član 3

Aktivnosti posredovanja u osiguranju

1. Aktivnosti posredovanja u osiguranju u Republici Kosovo vrši se od agenata osiguranja , kompanije agenata , brokera i brokerskih kompanija.
2. Posredovanje u osiguranje je delatnost prezentiranja , predloga i sprovođenje drugih pripremnih aktivnosti do potpisivanja ugovora o osiguranju, kao i pružanje pomoći u periodu važenja ugovora.
3. Niko ne može vežbati delatnost posredovanja u osiguranje u Republici Kosovo pre nego što dobije dozvolu od CBK.
4. Posrednici mogu biti licencirani da predstavljaju jedan ili više proizvoda osiguranja, u zavisnosti kako se licenciraju.
5. Osim kao što je propisano u stavu 1 ovog člana delatnost posrednika osiguranja može se obavljati i od banaka za prodaju svih proizvoda osiguranja i za turističke agencije za prodaju putnog zdravog proizvoda osiguranja, nakon što one obezbeđuju licencu od strane CBK . Prilikom razmatranja zahteva banke za licenciranje aktivnosti posrednika osiguranja će se zahtevati mišljenje Departmana za nadzor banaka.
6. CBK može da odobri zahtev da deluje kao posrednik osiguranja samo ako delatnost posredovanja iz stava 1 ovog člana i od strane banaka i turističke agencije pod uslovom da one imaju bar jedno lice licenciran od strane CBK.
7. Banke i turističke agencije koje traže licencu od CBK da deluju kao posrednici osiguranja dužni su da imaju predugovor sa osiguravajuću kompaniju u ime i na račun sa kojima će delovati.

8. Osiguravajuće kompanije na čije ime i račune deluju posrednici osiguranja licencirani po ovom pravilniku su jedini odgovorni pred osiguranika (imaoci polisa).
9. Licencirani posrednici će biti predmet regulacije i nadzora od strane CBK.

II. Agenti i kompanije agenata

Član 4

Kriterijumi za licenciranje osiguravajućih agenata

1. Svako lice koji podnosi zahtev za licenciranje kao zastupnik u osiguranju kao fizičko lice mora ispunjavati kriterijume na sledeći način:
  - a. da ima najmanje srednje obrazovanje;
  - b. položen stručni ispit za agenta
  - c. da ima polisu osiguranja od profesionalne odgovornosti kako je definisano u članu 8 ovog pravilnika ukoliko aplicira za licenciranje kao strani agent;
  - d. da ne bude osuđen za krivično delo i zadovolji zahteve CBK za podobnost i sposobnost u skladu Evropske direktive br. 2002/92;
  - e. da nema zaostalih poreskih obaveza;
  - f. da nije redovan radnik bilo koje osiguravajuće kompanije ukoliko aplicira za licenciranje kao samostalan agent;
  - g. da ima predugovor sa osiguravajućom kompanijom da deluje kao njen agent , ukoliko aplicira kao samostalan agent;
  - h. da je stanovnik Republike Kosova;
  - i. poznavanje jednog od zvaničnog jezika Kosova;
  - j. da je registrovan u registru biznisa na Kosovu u skladu sa Zakonom o privrednim društvima kao samostalan agent;
  - k. polisa osiguranja profesionalne odgovornosti i uverenje registracije biznisa nije obavezno za podnošenje u CBK prilikom podnošenja aplikacije;
2. Prilikom razmatranja aplikacije za licenciranje iz stava 1 ovog člana CBK ako smatra potrebnim može zahtevati dodatnu prateću dokumentaciju .

Član 5

1. Kriterijumi za licenciranje Kompanija agenata.

- 2.
3. Pravno lice koji aplicira za licenciranje kao kompanija agenata osim zahteva člana 13 Uredbe br.2001/25 treba da ispuni sledeće uslove:

- a. biti registrovan kao akcionarno društvo sa ograničenom odgovornošću u skladu sa zakonom za trgovinsko društvo;
  - b. biti u dobrom finansijskom stanju i bez zaostalih poreskih obaveza;
  - c. da zapošljava najmanje jednog licenciranog agenta;
  - d. plaćen osnovni kapital od 5,000 (pet hiljada) Evra u jednoj od banaka licencirane od CBK;
  - e. osnivači , direktori i njeni visoki menadjeri da nisu osudjeni za krivično delo i ispune zahteve CBK i moraju biti pogodni i sposobni po Evropskoj direktivi br. 2002/92, i da nisu upravljači neke osiguravajuće kompanije u protekli 12 meseci od trenutka podnošenja zahteva;
  - f. da poseduju polisu osiguranja od profesionalne odgovornosti u skladu sa članom 8 ovog pravilnika;
  - g. da ima odgovarajuće prostore za sprovođenje svojih operacija;
4. Zahtevu za licenciranje kao Kompanija agenata treba priložiti sledeću dokumentaciju:
- a. formular CBK;
  - b. uverenje o registraciji biznisa;
  - c. statut;
  - d. osnivački akt;
  - e. organizaciona struktura;
  - f. predugovor između osiguravajuće kompanije u ime i na račun na koji će delovati;
  - g. potpuna i detaljna biografija osnivača , direktora i predloženih menadžera kompanije kao i finansijski izveštaji ukoliko su primenjivi;
  - h. biznis plan;
  - i. dokumenta kojim se potvrđuje da kompanija ima odgovarajuće okruženje i prikladnu infrastrukturu da obavlja svoju delatnost , uključujući i instalaciju sistema informatizovanu za prikupljanje podataka sa Centralnu banku i Osiguravajuću kompaniju na račun koje radi;
  - j. dokaz o osiguranju od profesionalne odgovornosti;
  - k. kopije licenci agenata;
  - l. dokaz o uplati osnovnog kapitala;
  - m. dokumentacija koja potvrđuje uskladenost sa zahtevima gore navedenog Člana 5.1 ;

III. Brokери i brokerske kopanije

Član 6

Kriterijumi za licenciranje brokera u osiguranje

1. Svaki aplikant/kandidat/ koji podnese zahtev za licenciranje za brokera u osiguranje kao fizičko lice treba da ispuni sledeće uslove: :

  - a. da poseduje diplomu fakulteta;
  - b. položen stručni ispit za brokera;

- c. najmanje jednu godinu iskustva u oblasti osiguranja;
- d. da nije osudjen za krivično delo i ispuni zahteve CBK biti pogodan i sposoban ;
- e. da nije zaposlen u bilo kojoj osiguravajućoj kompaniji;
- f. nije bio izvršni direktor ili član odbora bilo koje osiguravajuće kompanije koja posluje ili je bankrotirala u poslednje 3 godine;
- g. biti registrovan u registru biznisa na Kosovu, u skladu sa Zakonom o privrednim društvima;
- h. da nema neizmirenih poreskih obaveza;
- i. da ima polisu osiguranja od profesionalne odgovornosti iz člana 8 ovog pravilnika;

Član 7

Kriterijumi za licenciranje Brokerskih kompanija

1. Pravno lice koji podnosi zahtev za licenciranje kao brokerska kompanija osim zahteva u članu 13 Uredbe br.2001/25, mora da ispuni sledeće uslove, i to:

- a. biti registrovan kao akcionarsko društvo ili društvo sa ograničenom odgovornošću u skladu sa Zakonom o privrednim društvima;
- b. biti u dobrom finansijskom stanju i bez zaostalih poreskih obaveza;
- c. osnivači, direktori i njeni predloženi menadjeri da nisu osudjeni za krivično delo i ispune zahteve CBK biti pogodni i sposobni i da nisu bili rukovodioci bilo koje osiguravajuće kompanije tokom poslednjih 12 meseci od trenutka apliciranja;
- d. zapošljavanje najmanje jednog licenciranog brokera;
- e. plaćanje osnovnog kapitala u iznosu od 10,000 (deset hiljada) Evra, taj kapital mora da se plati u gotovini kod banke koja ima dozvolu CBK;
- f. da ima polisu osiguranja od profesionalne odgovornosti iz člana 8 ovog pravilnika

2. Zahtevu za licenciranje kao brokerska kompanija treba priložiti sledeću dokumentaciju:

- a. formular CBK;
- b. uverenje o registraciji biznisa;
- c. potpuna biografija osnivača, direktora i njenih menadjera kao i finansijski izveštaji ukoliko su primenjivi ;
- d. organogrami ;
- e. unapred ogovore sa osiguravajućim kompanijama koje mogu zastupiti;
- f. biznis plan;
- g. dokumenat kojim se potvrđuje da kompanija ima odgovarajuće okruženje i infrastrukturu za sprovođenje posredovanja u osiguranju , uključujući i instalisanje kompjuterizovanog sistema podataka koji su u CBK;
- h. dokaz o osiguranju od profesionalne odgovornosti;
- i. kopije licence brokera;
- j. dokaz o uplati osnovnog kapitala;
- k. druga dokumentacija koja dokazuje ispunjenost kriterijuma u gore navedenom članu 7.1;

Član 8

Osiguranje profesionalne odgovornosti

1. Posrednici osiguranja procenitelji šteta su dužni da u toku svoje delatnosti imaju polisu osiguranja profesionalne odgovornosti , izdate od bilo koje osiguravajuće kompanije licencirane od strane CBK, kako bi ispunili zahteve prema trećim licima koje su nastale iz radnji ili njihova propusta učinjena namerno ili iz nemarnosti u iznosu od 250,000 Evra za jedan slučaj a 500,000 Evra za slučajeve u okviru jedne godine. Ovaj iznos može biti promenjen ako CBK smatra razumnim kroz jednim posebnim upustvom.
2. Agenti za unutrašnju bezbednost ne moraju da imaju profesionalnu polisu odgovornosti iz stava 1 ovog člana.

Član 9

Finansijski zahtevi za procenitelje šteta

Svi procenitelji šteta licencirani po pravilu 5 A koji deluju na ime i za račun svojih klijenata trebaju da obezbede bankarsku garanciju.

- a) Pojedini procenitelji šteta trebaju da obezbede bankarsku garanciju u iznosu od 5,000.00 (pet hiljada) Evra,
- b) Inkorporirani procenitelji šteta trebaju da obezbede bankarsku garanciju u iznosu od 20,000.00 (dvadeset hiljada) Evra.

IV. Ispitivanja i obuka

Član 10

Ispitivanja i kontinuirano profesionalno usavršavanje

- 1) Ispitivanja i kontinuirano profesionalno usavršavanje mogu se organizovati od strane Udruženja osiguranja ili drugih tela odobrenih od strane CBK , gde će učestvovati jedan predstavnik Centralne banke Kosova.
- 2) Sadržaj stručnog ispita za posrednike osiguranja mora da odobri CBK, koja takođe imenjuje komisiju. Jedan član komisije će biti od CBK.
- 3) Ovi testovi bi trebalo da obuhvate minimum osnovna pitanja iz oblasti osiguranja , prava, stručne etike, ekonomije i poverljivosti.
- 4) Udruženje osiguranja ili druga tela za organizovanje stručnog usavršavanja moraju da obaveste CBK za module obuke za posrednike u osiguranju.
- 5) Agenti u osiguranje moraju da imaju kontinuirano obrazovanje za najmanje 10 časova godišnje , dok brokeri najmanje 20 časova godišnje.

V. Razne odredbe

Član 11

Rok za razmatranje zahteva za licenciranje

CBK će odlučiti u roku od tri (3) meseca u vezi zahteva za aplikaciju posrednika osiguranja, od dana kompletiranja dokumentacije.

Član 12

Provizije

1. Svako fizičko ili pravno lice koji aplicira da bude licenciran kao posrednik (agent i broker) kao i procenitelj štete za osiguranje mora da plati proviziju za licenciranje u iznosima odobrenih od strane CBK.
2. CBK može zatražiti od licenciranih posrednika da plate i proviziju za obnavljanje licence u iznosima koje ona odredi.
3. Provizije iz stava 1 i 2 su nepovratne.

Član 13

Otvaranje novih filijala od Agentskih kompanija i Brokera

Ako jedna Agentska kompanija ili brokera odluči da proširi svoje poslovanje otvaranjem novih filijala, predhodno treba da dobije odobrenje od strane CBK.

Član 14

Prelazne i završne odredbe

1. Posrednici osiguranja koji su licencirani i odobreni u skladu Pravila 5 od 01 januara 2007 za izmenu Pravila 5 o načinu prodaje proizvoda osiguranja i licenciranje operatora, obaveznih osiguranja, agenata i brokera od 05 decembra 2006, nastvljaju da operiraju sa postojećom licencom za proizvode za koje su licencirani. Posrednici koji imaju važeću licencu za prodaju dobrovoljnog osiguranja mogu zahtevati da se licenciraju prema ovom pravilniku za prodaju osiguranja od autoodgovornosti i drugih dobrovoljnih proizvoda.
2. Operatori osiguranja licencirani u skladu sa Pravilom 5 o načinu prodaje osiguranih proizvoda i licenciranje operatora, obaveznih osiguranja, agenata i brokera od 05 decembra 2006, nastavljaju da operiraju sa postojećom licencom što se tiče prodaje osiguranja od autoodgovornosti i nakon stupanja na snagu ovog pravilnika smatraju se unutrašnji agenti osiguranja. Isti mogu da zatraže da se licenciraju pod ovim pravilnikom za prodaju dobrovoljnog osiguranja

- 3 Posrednici koji su licencirani pod Pravilom 5 od 01 januara 2007 za izmenu Pravila 5 o načinu prodaje proizvoda osiguranja i licenciranja operatora , obavezno osiguranje, agenata i brokera od 05 decembra 2006 moraju da prilagode svoje aktivnosti pod ovim pravilnikom u roku od 6 meseci od dana stupanja na snagu .

Član 15 Ukidanje

Stupanjem na snagu ovog Pravilnika prestaje da važi Pravilo 5 od 01 januara 2007 za izmenu Pravila 5 o načinu prodaje osiguravajućih proizvoda i licenciranje operatora, obavezno osiguranje , agenata i brokera od 05 decembra 2006, Pravilo 6 o Pravilu BPK-o opisu finansijskih zahteva za Posrednike osiguranja od 28 marta 2002 a bilo koji akt koji nije u skladu sa njim.

Član 16 Stupanje na snagu

Ovaj pravilnik stupa na snagu od 1 septembra 2014.

Predsednik Odbora Centralne banke

Bedri Peci